

COSMA, GAVRIL

n. 1866, Beiuș, jud. Bihor

d. 9 martie 1943, Beiuș, jud. Bihor

Școala elementară a absolvit-o în Beiuș, studii gimnaziale la Gimnaziul superior romano-catolic din Oradea, iar bacalureatul l-a promovat la Nyiregyháza. Urmează studii superioare la Universitatea Agricolă din Klosterneuburg (în Austria), unde obține diploma de licență. Decide, însă, ca e mai potrivit pentru cariera de avocat și se înscrie la Academia de Drept din Oradea, dar în perioada 1887-1889 este student la Universitatea din Cluj. Doctoratul în științe juridice îl obține la Universitatea din Cluj (10 decembrie 1892).

După parcurgerea pașilor necesari pentru dreptul de liberă practică, și-a deschis biroul de avocat în Beiuș (1894), unde s-a remarcat printr-o intensă activitate în plan național.

A fost unul dintre fondatorii Școlii elementare din Beiuș și a susținut material Internatul ortodox din localitate. A militat foarte mult pentru înființarea Școlii pedagogice românești de aici.

S-a implicat în activitatea politică încă din anii în care era doar avocat stagiar în Beiuș. Astfel, în 1892 este ales în conducerea comitetului electoral al Partidului Național din cercul Beiuș. Alături de alți tineri, se situează pe pozițiile activismului politic.

Beiușul devenise un centru foarte puternic și activ al mișcării naționale românești, aici activând alături de Gavril Cosma, avocații Ioan Ciordaș și Nicolae Bolcaș, medicul Cornel Nyes (Neș), profesorii dr. Constantin Pavel și Moise Popovici ș.a.

În 3 noiembrie 1918 a fost convocată adunarea de constituire a Consiliului Național Român din Beiuș. Inițiativa a aparținut avocaților Ioan Ciordaș, Gavril Cosma și Constantin Popovici. Aceștia vor fi aleși și membrii comitetului de conducere. Gavril Cosma va face parte și din Consiliul Național comitatens, constituit în urma unei adunări a fruntașilor din Bihor, care s-au întrunit la locuința dr. Aurel Lazăr.

În adunarea membrilor *casinei române* din Beiuș, ce a avut loc în 25 noiembrie, a fost ales, alături de Roman Cristian, delegat la Marea Adunare Națională.

Cu ocazia alegerilor pentru primul Parlament al României Mari obține unul dintre cele opt mandate de senator din fostul comitat al Bihorului. În calitate de senator în circumscripția Ceica își continuă efortul pe tărâm social și școlar.

După Unire s-a încadrat politic în Partidul Poporului, fiind ales senator de Beiuș (1920-1922). În toamna anului 1921 a trecut însă la Partidul Național Liberal. La alegerile din martie 1922 obține un nou mandat de senator pentru circumscripția Beiuș-Vaşcău.

Își continuă activitatea de avocat și după Unire.

În noiembrie 1922 a fost decorat cu *Steaua României* în grad de mare ofițer și *Ordinul Răsplata Muncii*.

Fiul său, Gavril, medicinist la vremea războiului, a fost remarcat pentru fapte de vitejie pe front. Rănit în mai multe rânduri a fost decorat cu medalia *Signum laudis*, cu *Medalia de argint*, primind și *Crucea Carol*, obținând urcarea în gradul de sublocotenent.